

Pensionsförsäkring med återbetalningsskydd – traditionell förvaltning

Faktablad om pensionsförsäkring i Folksam 2024-07-01

1. Inledning

Syftet med detta faktablad är att ge dig övergripande information om den aktuella försäkringen och underlätta jämförelser med liknande produkter hos andra försäkringsföretag. Faktabladet är inte en del av försäkringsvillkoren och innehåller inte fullständiga uppgifter om försäkringen. Det utgör endast ett komplement till förköpsinformation och villkor. De fakta och beräkningar som presenteras i faktabladet är aktuella vid publiceringsdatum och kan komma att ändras. Folksam uppdaterar faktabladets innehåll årsvis eller vid väsentliga förändringar. I rubriken ovan står det från och med vilket datum faktabladet gäller.

Produktbeteckning och försäkringsgivare

Faktabladet avser pensionsförsäkring med traditionell förvaltning. Försäkringen omfattas av ett återbetalningsskydd och en garanti som innebär att du är garanterad ett visst belopp när det blir dags för utbetalning.

Försäkringsgivare är Folksam ömsesidig livförsäkring, organisationsnummer 502006-1585, nedan kallat Folksam.

Målgrupp

Försäkring med traditionell förvaltning passar för dig som vill:

- slippa fatta beslut om hur dina inbetalningar, premier, ska placeras,
- få trygghet genom garanterade och regelbundna utbetalningar,
- ha goda möjligheter till bra avkastning.

Folksams finansiella styrka

Ett försäkringsbolags finansiella styrka beskrivs av dess solvenskvot. Solvenskvoten återspeglar företagets buffert i förhållande till försäkringsavtalen. För att uppfylla legala krav ska solvenskvoten vara större än 1. Exempel: En solvenskvot på 2 betyder att Folksam har dubbelt så stor buffert än vad lagen kräver. En hög solvenskvot ger försäkringsbolaget också större möjligheter att välja placeringar som på sikt kan ge högre avkastning.

Folksam har en solvenskvot på 1,8 per den 31 december 2023.

2. Sparande och avkastning

Ansvar för kapitalplaceringarna

I en försäkring med traditionell förvaltning är det försäkringsföretaget, i det här fallet Folksam, som bestämmer hur premierna ska placeras.

Folksam placerar premierna i en tillgångsportfölj, som ska täcka Folksams garanterade åtaganden och preliminärt fördelat överskott.

Garanti

Försäkringen omfattas av en garanti som innebär att du är garanterad ett visst belopp när det blir dags för utbetalning. För närvarande används 80 procent av inbetald premie som underlag för beräkning av försäkringsbeloppet. Du kan inte få mindre än vad Folksam har garanterat dig, däremot kan du få mer. Hur mycket mer du får beror främst på hur väl Folksam lyckas med kapitalförvaltningen och hur stora överskotten blir.

Garantin byggs successivt upp av dina inbetalningar. För att räkna ut storleken på det garanterade beloppet använder Folksam antaganden om garantiränta, avgifter, andra belastningar, skatt och dödlighet. Garantiräntan och de andra antagandena kan ändras under försäkringstiden och gäller då kommande inbetalningar.

För närvarande är garantiräntan 1 procent före skatt och avgifter.

Överskottshantering

Folksam är ett ömsesidigt försäkringsföretag som ägs av försäkringstagarna. Överskott och underskott i verksamheten fördelas på försäkringarna. Överskottet fördelas preliminärt till försäkringarna i förhållande till hur stort bidrag varje försäkring beräknas ha lämnat. Överskottet fördelas ut på försäkringarna med hjälp av återbäringsräntan och tillförs pensionskapitalet. Återbäringsräntan jämnar ut fördelningen av överskottet över tid, så att pensionskapitalet får en stabil utveckling. Eftersom Folksam jämnar ut fördelningen av överskott över tid kan återbäringsräntan enskilda år vara högre eller lägre än totalavkastningen. Folksams driftskostnader kan vara högre eller lägre än de administrativa avgifterna under enstaka år, men ambitionen är att de ska vara lika över en längre period. Om det vid utbetalningen finns ett överskott betalas det ut tillsammans med det garanterade pensionsbeloppet och benämns då tilläggsbelopp. Storleken på tilläggsbeloppet fastställs vid utbetalningstillfället.

Folksams återbäringsränta är för närvarande 8 procent före avdrag för skatt och avgifter. Återbäringsräntan kan variera beroende på försäkringstidens längd och när premieinbetalning skett.

Pensionskapitalet är det aktuella värdet på din försäkring. Pensionskapitalet påverkas bland annat av inbetalda premier, avgifter och avkastning. Pensionskapitalet är inte garanterat utan kan både öka och minska. Det betyder till exempel att underskott och låg konsolideringsgrad kan leda till att pensionskapitalet sänks.

Pensionskapitalet kan därutöver även justeras vid flytt och återköp. Se avsnitt ”Flytt” och ”Återköp”.

Konsolideringsgraden är ett mått på den ekonomiska bufferten. Folksam har en konsolideringsgrad på 115 procent per den 31 december 2023. Det betyder att marknadsvärdet på Folksams totala tillgångar är 15 procent högre än det sammanlagda värdet av spararnas försäkringskapital.

Placeringsinriktning

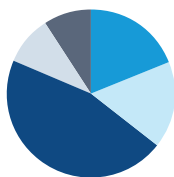
Folksams styrelse ser varje år över placeringsriktlinjerna och kan vid behov ändra dem, genom att ändra fördelningen mellan tillgångsslagen. Målet för Folksams förvaltning är att uppnå högsta möjliga reala avkastning under gällande risk- och placeringsrestriktioner. Nedan visas aktuella placeringsriktlinjer samt portföljsammansättningen.

Riktmärken för tillgångsslagen per den 31 december 2023

	Nedre gräns	Övre gräns
Räntebärande tillgångar	20 %	79 %
Aktier	15 %	35 %
Fastigheter	5 %	15 %
Specialplaceringar	1 %	20 %

Portföljsammansättning per den 31 december 2023

• Svenska aktier	19,0 %
• Utländska aktier	16,7 %
• Räntebärande tillgångar	45,7 %
• Fastigheter	9,6 %
• Specialplaceringar	9,0 %
	100 %

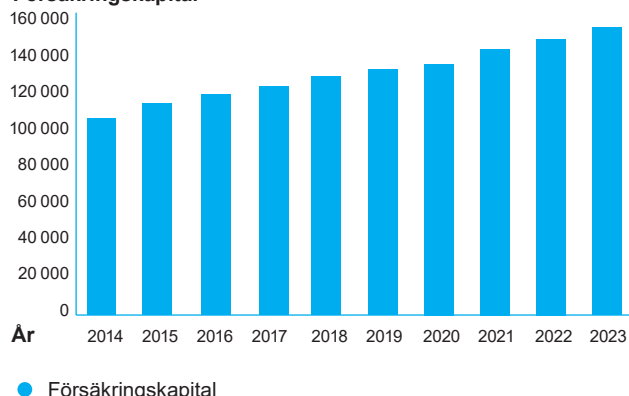
Avkastningshistorik

Nedan framgår hur stor avkastningen kan bli vid en engångsinsättning på 100 000 kronor under tre, fem respektive tio år, med faktisk skatt, räntor och dagens avgifter. Den årliga faktiska avkastningen för placeringen framgår också. Med faktisk avkastning avses här den avkastning som pensionskapitalet har förräntats med och efter avdrag för avgifter och skatt.

	2021–2023	2019–2023	2014–2023
Insättning	100 000 kr	100 000 kr	100 000 kr
Värde 2023-01-01	114 200 kr	120 633 kr	151 800 kr
Faktisk avk	14,2 %	20,6 %	51,8 %
Faktisk avk/år	4,5 %	3,8 %	4,3 %

I diagrammet nedan ser du hur pensionskapitalet skulle ha utvecklats om du hade betalat in en engångspremie på 100 000 kronor för tio år sedan. Exemplet visar utvecklingen efter avdrag för skatt och avgifter.

Försäkringskapital

Nedan visas den årliga avkastningen, efter avdrag för skatt och avgifter, för respektive år på en engångspremie på 100 000 kr.

År	Årlig avkastning i kronor	Årlig avkastning i procent
2014	4 030	4,03 %
2015	7 912	7,61 %
2016	4 652	4,16 %
2017	4 382	3,76 %
2018	4 859	4,02 %
2019	4 333	3,44 %
2020	2 756	2,12 %
2021	7 777	5,85 %
2022	5 703	4,05 %
2023	5 395	3,69 %

3. Utbetalning

Vid tecknandet bestämmer du hur och när utbetalningen ska ske. Fram till dess att utbetalningen påbörjas är det ofta möjligt att ändra utbetalningssätt

Nedan sammanfattas de regler som gäller för utbetalning.

Lägsta ålder för första utbetalning	55 år
Högsta ålder för sista utbetalning	85 år
Kortaste utbetalningstid vid periodvis utbetalning	5 år
Längsta utbetalningstid vid periodvis utbetalning	20 år
Livsvarig utbetalning	Möjlig

När det är dags för utbetalning betalar Folksam normalt ut pensionskapitalet, eller det garanterade pensionsbeloppet om det är högre, månadsvis.

Utbetalningens storlek beror på värdet av din försäkring – summan av inbetalningarna och återbäringsräntan efter avdrag för avgifter och skatt samt kostnad för återbetalningsskydd.

När utbetalningarna ska börja räknar Folksam ut hur stora utbetalningarna ska vara det året. Utbetalat belopp består av två delar, ett garanterat pensionsbelopp och eventuellt ett tilläggsbelopp (återbäring). Beräkningen baseras på pensionskapitalet och utbetalningstiden samt på antaganden om prognosräntan, som är en försiktig uppskattning av den framtida avkastningen, samt skatt, livslängd och driftskostnader.

En ny uträkning av tilläggsbeloppet görs normalt vid varje årsskifte, för att fastställa det kommande årets utbetalningsbelopp. Utbetalningarna kan därför variera mellan åren, men du kan inte få mindre än det garanterade beloppet. Målet är att dina utbetalningar ska öka något efterhand, så att du kan behålla köpkraften även om den allmänna prisnivån stiger.

Exempel – Månadsbelopp vid livsvarig utbetalning

Om du i år fyller 65 år och då väljer att ta ut din pension livsvarigt kommer storleken på den första månadsutbetalningen vara 425 kronor om pensionskapitalet vid samma tidpunkt är 100 000 kronor. Beräkningen är baserad på en framtida årlig avkastning om 2 procent före avgifter och skatt på en försäkring utan återbetalningsskydd.

4. Avgifter

Administrativa avgifter

För att administrera försäkringen tar Folksam följande avgifter:

Avgift	Storlek
Premieavgift, på premie som är insatt inom en kalendermånad och understiger 1 miljon kronor	1 % av inbetalning. Avgiften tas ut direkt genom avdrag på varje enskild inbetald premie.
Premieavgift, på premie på 1 miljon kr eller över	–
Kapitalavgift	0,80 % av förvaltad kapital/år. Kapitalavgiften tas ut månadsvis på aktuellt försäkringskapital.
Fast avgift	288 kr/år. Den fasta avgiften belastar försäkringen varje månad med 24 kronor.
Kapitalförvaltningsavgift	0,05 %/år Avgiften belastar avkastningen och dras därför inte från försäkringskapitalet.

Folksam har rätt att ändra avgifternas storlek under försäkringstiden.

Skatteregler för försäkringstagaren

Pensionsförsäkringen är en så kallad p-klassad försäkring.

Avkastningsskatt

Folksam betalar, enligt lag, en årlig avkastningsskatt på ditt pensionssparande. Skatten motsvarar 15 procent av skatteunderlaget, det vill säga Folksams tillgångar vid årets början multiplicerat med föregående års genomsnittliga statslåneränta, dock lägst 0,5 procent.

Skatt vid utbetalning

Du betalar inkomstskatt på de belopp som betalas ut från försäkringen.

Avdragsrätt

Löntagare utan pensionsrätt får göra ett avdrag i deklarationen som motsvarar 35 procent av lönen upp till 10 prisbasbelopp.

Typexempel

Exemplet avser en försäkring som tecknats med 100 000 kronor som engångspremie. Observera att ingen hänsyn har tagits till avkastning.

Avgifter första försäkringsåret

Administrativa avgifter:	
Kapitalavgift (rörlig avgift)	804 kronor
Fast avgift	288 kronor
Premieavgift	1 000 kronor
Avkastningsskatt	368 kronor
Summa avgifter och skatter	2 460 kronor

5. Försäkringsskydd

Försäkringen kan tecknas både med och utan återbetalningsskydd.

Med återbetalningsskydd

Om du vill att din familj ska få utbetalning från försäkringen vid ditt dödsfall, kan du teckna till ett försäkringsskydd i form av återbetalningsskydd som innebär att, om du avlider, betalas pensionskapitalet ut till den förmånstagare som du har valt.

- Om du avlider innan pensionen har börjat betalas ut, betalas återbetalningsskyddet ut under 5 till 20 år beroende på vad du valt.
- Om du avlider efter att pensionen har börjat betalas ut, betalas återbetalningsskyddet ut under den resterande utbetalningstiden, dock längst i 20 år, räknat från den första pensionsutbetalningen.

Utan återbetalningsskydd

Om du saknar återbetalningsskydd upphör försäkringen att gälla vid eventuellt dödsfall. Utbetalning till dödsbo kan i vissa fall ske vid överskott.

Om du avlider innan du har börjat lyfta pensionen utbetalas det preliminärt fördelade överskottet, som har uppstått under försäkringstiden, till dödsboet.

Om du avlider efter att ha börjat lyfta pensionen utbetalas det preliminärt fördelade överskott som har uppkommit under det senaste försäkringsåret.

Kostnad för återbetalningsskydd

Återbetalningsskyddet kostar ingenting. Däremot får du inte ta del av arvsvinst som uppstår när en försäkringstagare som inte har valt återbetalningsskydd avlider. Arvsvinsten fördelas i stället på andra försäkringstagare som inte har återbetalningsskydd.

Pensionen som betalas ut blir alltså lägre med återbetalningsskydd än om återbetalningsskydd inte skulle ha valts till.

6. Villkor för flytt av sparande från Folksam eller återköp

Flytt

Flytträtt innebär en rätt att flytta försäkringskapital från en försäkring till en annan. Flytträtten kan dock vara begränsad. Under det första året är det enligt lag inte tillåtet att flytta försäkringskapital. Flytt kan inte ske från försäkring som vid flyttidpunkten inte har återbetalningsskydd. Den försäkrade har dock rätt att före den avtalade pensionsåldern enligt försäkringsavtalet komplettera ålderspensionen med ett återbetalningsskydd för att därefter ha möjlighet att flytta. Det krävs då att den försäkrade genomgår en hälsoprövning med godkänt resultat.

Under utbetalningstid gäller dessutom att flytt inte är tillåten för försäkring med livsvarig ålderspension även om försäkringen innehåller återbetalningsskydd.

Det flyttbara försäkringskapitalet kan vara ett annat än det redovisade försäkringskapitalet. Faktorer som tex. upplupna avgifter och skatter kan påverka storleken på det flyttbara försäkringskapitalet. Dessutom har Folksam rätt att reducera försäkringskapitalet om Folksams konsolideringsgrad vid tidpunkten för flytten är lägre än den vid var tid gällande procentsats som beslutats av Folksam (marknadsvärdesjustering). Det kan också reduceras om Folksams solvenssituation är sådan att åtagandena mot kvarvarande försäkringstagare riskeras (solvensjustering). Om försäkringsavtalet avslutas i förtid genom flytt, ska Folksam säkerställa att flytten varken missgynnar den lämnande försäkringstagaren/ersättningsberättigade eller det kvarvarande försäkringstagarkollektivet. Det flyttbara värdet kan därför komma att reduceras vid flytt även på annat sätt.

Flyttavgift

Flyttavgiften består av en administrativ avgift samt i vissa fall av en avgift som ska täcka kvarvarande anskaffningskostnader. Kvarstående anskaffningskostnader kan vara lön till Folksams försäkringsrådgivare eller ersättning till förmedlare för rådgivning, och är kostnader som vid tidpunkten för flytten ännu inte hunnits täckas genom försäkringsavgift. Se nedan.

Försäkringsår	Flyttavgift
1	Flytt medges ej
2 – 5	2 % av flyttbart försäkringskapital + 400 kr
6 – 10	1 % av flyttbart försäkringskapital + 400 kr
11 –	400 kr

Exempel

Det flyttbara försäkringskapitalet är 100 000 kronor och du vill genomföra flytten det sjunde försäkringsåret. Avgiften för att täcka kvarvarande anskaffningskostnader blir 1 000 kronor (100 000 kronor x 1 % = 1 000 kronor).

Återköp och återköpsavgift

Pensionsförsäkringar kan i princip inte återköpas. Återköp kan endast bli aktuellt i de fall då det är förenligt med inkomstskattelagen. Om ett återköp av försäkringskapital skulle ske tas upplupna avgifter och eventuella skatter ut. Vad gäller justeringar, gäller samma sak som vid flytt, se ovan i avsnitt "Flytt".

Återköpsavgiften består av en administrativ avgift samt i vissa fall en avgift som ska täcka kvarvarande anskaffningskostnader. Folksam har rätt att under försäkringstiden ändra reglerna för återköp samt avgifterna och sättet att ta ut dem.

Information om aktuella avgifter finns på [folksam.se/aterkop](https://www.folksam.se/aterkop).

7. Flytt av sparande till Folksam

Vid flytt till Folksam tas ingen flyttavgift ut. Vid inflytt sätter Folksam för närvarande av 80 procent av inflyttat kapital för beräkning av garanterat pensionsbelopp. Resterande 20 procent bildar ett överskott, som fördelas preliminärt på försäkringen. För eventuellt framtida flyttkapital till försäkringen har Folksam rätt att ändra hur stor del av inflyttat kapital som garanteras. Om det finns en rätt att flytta in framtida kapital i försäkringen eller inte regleras enligt Folksams interna regelverk för flytt till befintlig försäkring.

För eventuella premier som betalas in gäller vad som står under avsnitt 2, Sparande och avkastning samt under avsnitt 4, Avgifter.

8. Övrig information

Innan du tecknar försäkringen ska du ta del av förköpsinformationen som du hittar på [folksam.se](https://www.folksam.se). Där kan du även hitta försäkringsvillkoren.

Finansinspektionen utövar tillsyn av Folksams verksamhet och Konsumentverket övervakar efterlevnaden av marknadsföringslagen (2008:486).

Mer information om sparande i Folksam hittar du på [folksam.se/Pensionssparande](https://www.folksam.se/Pensionssparande).

För mer allmän information om sparande och försäkringar, hänvisar Folksam till Konsumenternas försäkringsbyrå, se [konsumenternas.se](https://www.konsumenternas.se).